FLEXUDDANNELSEN

Arbejdsmarkedsinklusion i stor skala gennem uddannelse

Nyhedsbrev marts 2022

GLAD

Nyhedsbrev Flexuddannelsen marts 2022

Dette nyhedsbrev indeholder

- en kort introduktion til hovedkonklusionerne i evaluering af de 2 første årgange på Flexuddannelsen, der netop er udkommet i marts 2022.
- en kort opsummering på konklusionerne i en bacheloropgave, hvor en gruppe pædagogstuderende har sat fokus på, hvordan eleverne oplever, at Flexuddannelsen har betydning for deres livskvalitet.
- en invitation til konference på Christiansborg den 19. maj 2022, hvor evalueringen af Flexuddannelsen bliver præsenteret og Glad Fonden lægger op til dialog om, hvordan unge med kognitive handicap fremover kan få adgang til erhvervsrettet uddannelse.

Om Flexuddannelsen – til nye læsere

Flexuddannelsen er en 2-årig erhvervsrettet forsøgsuddannelse for unge mellem 18-30 år, der gerne vil have mere uddannelse efter afsluttet STU. Uddannelsen er for unge, der lever med autisme, ADHD, generelle indlæringsvanskeligheder, hjerneskader eller andre kognitive handicap.

Flexuddannelsen foregår som virksomhedsforlagt praksislæring, hvor et hold på 7 elever indgår med deres faglærer 25 timer om ugen på en virksomhed – heraf 5 timers teoriundervisning. Flexuddannelsen foregår derfor i tæt samarbejde med virksomheder indenfor de enkelte brancher (https://www.gladuddannelse.dk/virksomheder-flex/). Ud over den faste faglærer, der er uddannet i branchen, er der til et elevhold tilknyttet en vejleder, der støtter hele vejen rundt om den unge for at få blandt andet transport, det sociale og det helbredsmæssige til at fungere.

Illustration af uddannelsesmodellen

Der er udviklet og afprøvet uddannelser indenfor detail, køkken, grøn service og lager. Flexuddannelsen er beskrevet med kompetencemål og læringsmål med reference til bekendtgørelser og uddannelsesordninger i eksisterende erhvervsuddannelser. Uddannelsesbeskrivelserne danner grundlag for faglærerens planlægning og udførelse af undervisning og samarbejde med virksomheden om elevernes uddannelse og for den løbende vurdering af elevens progression. De danner ligeledes grundlag for semesterprøver og den afsluttende eksamen med ekstern censor, som kommer fra en beslægtet erhvervsuddannelse. Perspektivet er, at de unge efter afsluttet uddannelse kommer videre i beskæftigelse – fx i fleksjob.

De to første årgange i forsøgsperioden med optag i 2018 og 2019 er støttet af den A.P. Møllerske Støttefond og medfinansieret af Aarhus, Esbjerg og Københavns kommune, som har været med gennem hele forsøget. Derudover har fem andre kommuner, der er med i forsøgsbekendtgørelsen, haft enkelte elever indskrevet. I 2020 finansierede Aarhus kommune selv et optag for at holde forsøgsprojektet i gang. Optag på årgang 2021 og 2022 er støttet af puljemidler fra staten og fortsat medfinansieret af kommunerne.

Der foreligger endnu ikke en politisk beslutning om en fremtidig erhvervsrettet uddannelse til unge med kognitive handicap. Når Flexuddannelsens forsøgsperiode udløber med optag 2022, er det derfor uvist, hvordan de unge i fremtiden skal få mulighed for at uddanne sig og tilegne sig de kompetencer, der gør dem parate til arbejdsmarkedet. Skal uddannelsestilbuddet holdes i gang, er det derfor afgørende, at der allerede i år kommer lovgivning, der skaber rammer for en erhvervsrettet uddannelse til unge med kognitive handicap.

FLEXUDDANNELSEN ER ET GODT STED AT LÆRE TING. MAN FÅR BÅDE UNDERVISNING OG KOMMER UD OG LÆRER DET PRAKTISKE. DET ER SJOVT, NÅR MAN KAN SE DET, MAN LÆRER I TEORILOKALET, UDENFOR.

Elev

Evaluering af Flexuddannelsen – kort fortalt

Slutevalueringen af de 2 første årgange på Flexuddannelsen (2018-2020 og 2019-2021) er netop udkommet. Evalueringen er udarbejdet af HBS Economics, som har fulgt forsøgsuddannelsen fra projektets begyndelse. På de følgende sider formidles et udsnit af evalueringens indhold og fund. Resultaterne vil blive præsenteret på en konference på Christiansborg den 19. maj 2022.

Formålet med evalueringen er

- at opsamle viden, som er opnået i afprøvningen af Flexuddannelsen
- at undersøge, om uddannelsen har skabt resultater for deltagerne
- at undersøge, om uddannelsen kan bidrage til at styrke de offentlige finanser på sigt

Hovedkonklusionen er, at Flexuddannelsen har skabt positive virkninger og resultater for elever, virksomheder og kommuner. Eleverne har opnået kompetencer, fået mulighed for at indgå i sociale fællesskaber og udviklet en større selvstændighed og myndighed. Derudover har de opnået en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet.

Samtidig er både virksomheder og kommuner meget tilfredse med Flexuddannelsen.
Dermed skaber Flexuddannelsen værdi for en lang række aktører og for samfundet som helhed.
Dette er yderligere beskrevet i afsnittet om det økonomiske potentiale ved uddannelsen.

UDDANNELSENS INDSATSER VIRKER SOM FORVENTET

Flexuddannelsen er udviklet på baggrund af teori og erfaringer om, hvad der skaber gode læringsbetingelser for unge med kognitive handicap. Evalueringen konkluderer, at de planlagte indsatser overordnet set har haft den forventede virkning. Især har følgende forhold haft dokumenterbare virkninger:

- Praksislæring på virksomheder
- Feedback, evalueringer og prøver
- Fællesskaber i praksis og vejledning
- Teamsamarbejdet mellem faglærer og vejleder

Praksislæring har bidraget til elevernes motivation, stolthed, selvværd og selvtillid. Eleverne oplever, at de indgår i et arbejdsfællesskab, og at de er blevet i stand til at arbejde mere selvstændigt.

Feedback, evalueringer og prøver har bidraget til udvikling af elevernes motivation, selvværd, selvtillid og faglige identitet.

Fællesskaber i praksis og vejledning har bidraget til elevernes motivation og stolthed. Eleverne oplever, at de indgår i et arbejdsfællesskab, de oplever holdånd, og det får dem til at føle sig trygge på uddannelsen.

Teamsamarbejdet mellem faglærer og vejleder har bidraget til en bedre forståelse af eleverne og viden om deres kompetencer. Det bidrager bl.a. til at eleverne føler sig mere trygge på uddannelsen, at elevernes fravær og frafald er blevet minimeret, og at eleverne bliver motiverede og stolte.

KOMBINATIONEN AF EN VEJLEDER, SOM JO HAR MEGET MED, HVAD DET ER FOR PERSONLIGE OG SOCIALE KOMPETENCER, DER ER VIGTIGE AT FÅ I SPIL PÅ EN ARBEJDSPLADS. MEN SÅ OGSÅ DET, AT DER ER EN FAGLÆRER, SOM KAN GÅ MEGET MÅLRETTET EFTER DE MEGET ERHVERVSRETTE DE KOMPETENCER. DEN KOMBINATION ER SUPER GOD – OG DEN HELT RIGTIGE FOR MÅLGRUPPEN.

Kommunal samarbejdspartner

FRAVÆR

Det gennemsnitlige fravær for eleverne på Flexuddannelsen er 14 pct. Det ligger noget højere end det gennemsnitlige fravær på gymnasiale uddannelser, men lavere end fraværet på FGU'en. Fravær er et vigtig parameter, hvis man gerne vil se på elevernes deltagelse i undervisningen. Et højt fravær kan betyde, at eleven får sværere ved at følge undervisningen og kan i sidste ende have betydning for, om eleven gennemfører uddannelsen eller ej.

FRAFALD

I alt er 95 elever blevet optaget på Flexuddannelsen i 2018 og 2019. Heraf var der tre, der aldrig mødte op, og 14 der er faldet fra uddannelsen. Sammenligner vi frafaldet på Flexuddannelsen med frafaldet på beslægtede uddannelser, er frafaldet ganske lavt. Det indikerer, at man på Flexuddannelsen er god til at fastholde eleverne.

DER HAR VÆRET MEGET LAVT FRAFALD [...] DET ER DEN EKSTRA STØTTE FRA FAGLÆRER OG VEJLEDER, DET ER DEM, DER GØR DET

Leder på uddannelsesvirksomhed

HØJ GENNEMFØRSELSPROCENT OG HURTIGERE AFKLARING TIL FLEKSJOB

De deltagende kommuner er i høj grad tilfredse med Flexuddannelsen, herunder dens indhold, dens evne til at klæde de unge på til arbejdsmarkedet samt det løbende samarbejde med Glad Fonden.

Af de 95 elever, der blev optaget på Flexuddannelsens 1. og 2. årgang, bestod 78 elever eksamen. Heraf fik 76 afklaret deres arbejdsevne på et møde med rehabiliteringsteamet. De to, der ikke fik afklaret deres arbejdsevne, skulle henholdsvis videre i uddannelse og deltidsbeskæftigelse. I alt er 63 pct. af de optagne elever blevet afklaret til fleksjob, mens 13 pct. er afklaret til førtidspension og 4 pct. til ressourceforløb.

En uddannelsesmodel, hvor elevernes arbejdsevne i et samarbejde mellem den unge, uddannelsessted og kommune bliver afklaret i fjerde semester, bidrager til en bedre overgang mellem uddannelse og beskæftigelse. Modellen indeholder bl.a.:

- En lang praktik med jobperspektiv i det afsluttende semester, som giver mulighed for glidende overgang til beskæftigelse
- Afklaring af arbejdsevne, forsørgelsesgrundlag og hermed jobtype (fx fleksjob) sideløbende med uddannelsens afsluttende semester
- Følgeskab efter afsluttet uddannelse ved vejleder i uddannelsen i samarbejde med kommuner, hvilket betyder, at eleverne får ekstra støtte og opfølgning efter afsluttet uddannelse

Kommunerne vurderer, at de unge, med Flexuddannelsens dokumentation af de unges progression gennem uddannelsesforløbet og bidrag til den forberedende plan, er blevet afklaret til fleksjob hurtigere end, hvis de unge havde været igennem et almindeligt afklaringsforløb.

Samarbejdskommunerne ser et behov for at gøre Flexuddannelse permanent.

ELEVERNE HAR FÅET SÅ FIN EN UDDANNELSE, DER GØR DEM I STAND TIL AT VARETAGE NOGLE FUNKTIONER UDE I VIRKSOMHEDERNE. DER ER NOGLE VILDE UDVIKLINGSHISTORIER. JEG KAN BLIVE HELT RØRT, NÅR JEG TÆNKER PÅ, HVOR NOGLE AF BORGERNE KOMMER FRA, OG HVOR LANGT DE ER NÅET.

Kommunal samarbejdspartner

FLEXUDDANNELSEN ØGER BESKÆFTIGELSEN EFTER ENDT UDDANNELSE

12 måneder efter afsluttet uddannelse er 58 pct. af eleverne videre i job. Heraf er 50 pct. videre i fleksjob og de sidste 8 pct. i job med løntilskud. Evalueringen sammenligner med en kontrolgruppe. Her er 29 pct. videre i enten fleksjob eller job med løntilskud, hvilket indikerer at Flexuddannelsen næsten fordobler sandsynligheden for at komme i beskæftigelse et år efter uddannelsens afslutning.

Fire måneder efter endt uddannelse var der 30 pct af flexeleverne, som modtog ledighedsydelse mod kun 1 pct i den sammenlignelige kontrolgruppe. Efter 12 måneder er mange af de flexelever, der var på ledighedsydelse kommet i fleksjob. Flexuddannelsen har dermed en positiv effekt på andelen af målgruppen, som på kort sigt kommer på ledighedsydelse, hvilket på længere sigt kan bidrage til en større beskæftigelseseffekt.

Omvendt er andelen af flexelever, som får tilkendt førtidspension mindre end for den sammenlignelige kontrolgruppe, ligesom andelen af flexelever, som er i en anden form for ledighed end ledighedsydelse (fx ressourceforløb) også er lavere end for kontrolgruppen.

ØKONOMISK POTENTIALE HVIS FLEX-UDDANNELSEN BLIVER GJORT PERMANENT

Flexuddannelsen kan styrke de offentlige finanser med omkring 8 mio. kr. pr. årgang med 250 elever, og en årgang på 500 elever vil skabe en samlet gevinst på godt 16 mio kr. Det er under antagelse af, at flexeleverne har en højere beskæftigelse, end de ville have haft uden uddannelsen, og at denne effekt varer ved i 10 år efter eleverne har gennemført uddannelsen. Gevinsten på 8 mio. kr. er summen af de større indtægter og sparede udgifter, som Flexuddannelsen giver anledning til over en 12-årig periode, det vil sige under uddannelsen og 10 år efter uddannelsen.

Følgende økonomiske konsekvenser er medregnet:

- Større indtægter fra indkomstskatter, når flexeleverne kommer i job
- Større indtægter fra moms og afgifter, når flexeleverne får en højere disponibel indkomst og forbruger mere
- Større udgifter til offentlige overførselsindkomster, når en flexelev kommer i fleksjob og får offentligt tilskud
- Lavere udgifter til aktiv beskæftigelsesindsats, både mens eleverne går på Flexuddannelsen og senere, når de kommer i beskæftigelse
- Udgifter til drift af Flexuddannelsen
- Lavere udgifter til sundheds- og sociale serviceydelser samt politi, retsvæsen og kriminalforsorg, som følge af at flexeleverne bliver mere selvstændige og får en stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet

Siden 2015 har der hvert år været godt 1.500 unge, som færdiggør en STU. Størrelsen af optaget på Flexuddannelsen, hvis den bliver gjort permanent, vil bl.a. afhænge af afgrænsningen af målgruppen og udbuddet af alternative tilbud til målgruppen.

Varer beskæftigelseseffekterne i længere tid end 10 år, kan der være større økonomisk potentiale for de offentlige finanser. Opnår flexeleverne en højere beskæftigelse end andre personer i målgruppen i 40 år efter uddannelsen, vil det således kunne skabe økonomiske gevinster for det offentlige på godt 350.000 kr. pr. optaget elev samlet set over 42 år (de to år på uddannelsen og 40 efterfølgende år). Størrelsesordenen af gevinsten afhænger af flere forhold, særligt hvor mange der kan optages på uddannelsen samt størrelsen og varigheden af den merbeskæftigelse, som uddannelsen skaber.

Evalueringen kan hentes i sin helhed her:
https://www.gladuddannelse.dk/flexnyheder/flexuddannelsen-skaber-vaerdi/

VIRKSOMHEDERNE UDTRYKKER STOR TILFREDSHED MED FLEXUDDANNELSEN

89 pct. af uddannelsesvirksomhederne fortæller i et spørgeskema, at de i meget høj grad eller høj grad var tilfredse med det, de fik ud af at deltage i Flexuddannelsen. Udover de opgaver, der bliver løst, hænger virksomhedernes tilfredshed bl.a. sammen med det gode samarbejde med Glad Fonden om uddannelsesopgaven, ligesom virksomhederne oplever, at det giver arbejdsglæde for de deltagende medarbejdere, at de samlet set bidrager til, at de unge opnår nye kompetencer.

OVERORDNET SET HAR DET VÆRET VOLDSOMT POSITIVT AT DELTAGE I FLEXUDDANNELSEN. DEN ENERGI OG GLÆDE, SOM ELEVERNE TAGER MED PÅ ARBEJDSPLADSEN, DEN SMITTER.

Leder på uddannelsesvirksomhed

Oversigt over hold på Flexuddannelsen

Detail-1, København
- Antal elever: 6
- Uddannelsesvirksomhed: Føtex, Husum
- Opstart: Aug. 2018

Gastro-1, København
- Antal elever: 7
- Uddannelsesvirksomhed: Compass Group, Panum Instituttet
- Opstart: Aug. 2018

Grøn service 1, København
- Antal elever: 7
- Uddannelsesvirksomhed: Københavns Lufthavne
- Opstart: Aug. 2018

Lager-1, Aarhus
- Antal elever: 6
- Uddannelsesvirksomhed: Salling Group nonfood lager
- Opstart: Aug. 2018

Detail-1, Aarhus
- Antal elever: 5
- Uddannelsesvirksomhed: Bilka, Tilst
- Opstart: Aug. 2018

Gastro-1a, Esbjerg
- Antal elever: 4
- Uddannelsesvirksomhed: Compass Group, UC Syd
- Opstart: Aug. 2018

Detail-1a, Esbjerg
- Antal elever: 3
- Uddannelsesvirksomhed: SuperBrugsen
- Opstart: Aug. 2018

Gastro-1b, Esbjerg
- Antal elever: 3
- Uddannelsesvirksomhed: ECH Park og Rankin Park
- Opstart: Jan. 2019

Detail/lager-1b, Esbjerg
- Antal elever: 4
- Uddannelsesvirksomhed: Biltema
- Opstart: Jan. 2019

Detail-2a, København
- Antal elever: 8
- Uddannelsesvirksomhed: Føtex, Fisketorvet
- Opstart: Aug. 2019

Grøn service 2, København
- Antal elever: 7
- Uddannelsesvirksomhed: Frilandsmuseet
- Opstart: Aug. 2019

Gastro-2, København
- Antal elever: 8
- Uddannelsesvirksomhed: Madkastellet, Det Gule Hus
- Opstart: Aug. 2019

Detail-2b, København
- Antal elever: 7
- Uddannelsesvirksomhed: Bilka, Ishøj
- Opstart: Aug. 2019

Grøn service 2, Esbjerg
- Antal elever: 9
- Uddannelsesvirksomhed: Gram Slot
- Opstart: Aug. 2019

Detail-2, Aarhus
- Antal elever: 7
- Uddannelsesvirksomhed: Bilka, Tilst
- Opstart: Aug. 2019

Gastro-2, Aarhus
- Antal elever: 4
- Uddannelsesvirksomhed: DinnerDeluxe
- Opstart: Aug. 2019

Note: Antal elever angiver det samlede antal optagne elever på holdet – grundet frafald har der dermed ikke nødvendigvis været det samme antal elever på holdet i løbet af hele uddannelsen.
Kilde: Glad Fondens registreringer.

Ny viden i Flexuddannelsen

Uddannelse – vejen til det gode liv

I sidste nyhedsbrev nævnte vi, at tre bachelorer fra pædagoguddannelsen på VIA University College, Århus, var i gang med et projekt om flexelevernes egne oplevelser af uddannelses betydning for deres livskvalitet. De studerende har indsamlet data gennem feltarbejde i en detailbutik i Århus, hvor et hold flexelever, faglærer og vejleder har haft deres daglige gang under uddannelsen. Der er gennemført interviews med elever, faglærer, vejleder og medarbejdere på arbejdspladsen.

I studiet anvendes teori og perspektiver fra forskere, som har undersøgt, hvad livskvalitet kan være og betyde for det enkelte menneske. Det indebærer blandt andet en oplevelse af en grundstemning af tryghed, glæde, lyst og velvære, hvor livet føles rigt og givende. Økonomi, bolig og arbejde er ydre vilkår, der også har væsentlig betydning for livskvaliteten.

Nu er studiet afsluttet, og de tre studerende konkluderer, at eleverne på Flexuddannelsen giver udtryk for at opnå øget livskvalitet gennem uddannelsen. Eleverne finder det motiverende at lave meningsfuldt arbejde gennem uddannelsen. For eleverne har uddannelsen et formål, der virker. Der er mange positive oplevelser på uddannelsen, som gør, at de unge oplever øget livskvalitet: Fællesskabsfølelsen på holdet og samarbejdet med de øvrige medarbejdere, kontinuerligt at opleve personlig og faglig udvikling samt engagementet og glæden ved uddannelsen betyder, at eleverne får positive oplevelser, der i sidste ende giver en oplevelse af det gode liv.

Elevernes kontakt med og støtte fra faglærer, vejleder og afdelingsledere har stor betydning for elevernes selvfølelse, motivation og glæde ved at tage uddannelsen. Eleverne mødes med anerkendelse, og der skabes meningsfuldhed, håndterbarhed og begribelighed som herigennem gør, at eleverne oplever at mestre uddannelsen. Eleverne udvikler personlige, sociale og faglige kompetencer, der øger selvsikkerheden, og dermed gør dem mere attraktive for arbejdsmarkedet.

Henvendelser vedr. bachelorprojektet kan rettes til: Rikke.Schulz@gladfonden.dk

JEG HAR FÅET MEGET MERE ENERGI AF AT VÆRE HER, FORDI NU ER JEG OGSÅ BEGYNDT PÅ NOGLE PROJEKTER, SOM JEG LÆNGE GERNE HAR VILLE, MEN BARE IKKE HAR HAFT OVERSKUD TIL, SÅDAN DERHJEMME. OG DET ER FORDI, NU HAR JEG FÅET NOGET MERE I MIT LIV, NOGET SOM GIVER NOGET MENING

Elev

Nyheder og kommende begivenheder

Konference: Erhvervsrettet uddannelse – en vej til job for unge med kognitive handicap
Glad Fonden inviterer til konference den 19. maj kl. 9.30 – ca. 14.00 i Fællessalen på Christiansborg. På konferencen præsenteres projektresultaterne af de 2 første årgange på Flexuddannelsen.

Unge, virksomheder og kommuner, der har engageret sig i uddannelsen samt faglærere og vejledere fra uddannelsen vil deltage. Vi håber at få en spændende debat mellem politikere og andre interessenter om, hvordan vi i fremtiden kan sikre uddannelse og beskæftigelse til gruppen af unge med kognitive handicap, som udgør en del af de 45.000 unge, der i dag er uden for uddannelse og beskæftigelse.

Programmet bliver tilgængeligt på Flexuddannelsens hjemmeside om kort tid.
Spørgsmål til konferencen rettes til: lene.timm@gladfonden.dk eller tlf.: 40126269
Tilmelding til konferencen rettes til: pia.larsen@gladfonden.dk - skriv navn, organisation, titel, e-mail og telefonnummer.

Hvidbog om Flexuddannelsen
Som afslutning på den del af Flexuddannelsen, der er støttet af en donation fra Den A.P. Møllerske Støttefond udgiver Glad Fonden en Hvidbog om erhvervsrettet uddannelse til unge med kognitive handicap.

Formålet med Hvidbogen er at formidle den viden og erfaring, der er samlet i projektet, hvad angår pædagogik og didaktik i uddannelsen samt hvilke samarbejdsprocesser mellem en uddannelsesudbyder, erhvervsskoler, virksomheder og kommuner, der udgør en forudsætning for uddannelsessucces for de unge og dermed for de resultater, der er opnået i forsøgsperioden.

Ønsket er at dele erfaringer med de øvrige aktører, der forhåbentlig i fremtiden også bliver engageret i at udvikle undervisning og samarbejde om erhvervsrettet uddannelse til unge med kognitive handicap over hele landet. Hvidbogen vil blive tilgængelig i en elektronisk version på Flexuddannelsens hjemmeside efteråret 2022.

Optag til uddannelsesstart august 2022
I Aarhus, Esbjerg og Københavns kommune er vi i gang med optag til Flexuddannelsen med uddannelsesstart august 2022.

- I Aarhus udbydes en lageruddannelse. Informationsmøde er afholdt og optagelsessamtaler er i gang. Kontakt: lisbeth.nygaard@gladfonden.dk
- I Esbjerg udbydes en detailuddannelse. Informationsmøde 20. april 16.00 – 17.30 og optagelsessamtaler de efterfølgende uger. Kontakt: lisbeth.nygaard@gladfonden.dk
- I København udbydes grøn service, køkken og detailuddannelse. Informationsmøde den 31. marts kl. 14.30 – 16.00 og optagelsessamtaler de første uger i april. Kontakt: christina.barr@gladfonden.dk

Læs evt. mere: hjemmeside og facebookside.

GLAD